

I

На сутринта след рождения си ден Тонино де Роза отиваше на училище и си мислеше натъжен:

„Никой не може да накара едно момче да решава задачи и да учи пет страници по история в същия ден, когато става на десет години. Е, вярно, никой не ме и накара. Сега обаче какво ще кажа на учителя? За него рожденият ден няма да е никакво извинение. Ще ми честити и после ще поиска да му покажа как съм решил задачата“.

Но ето я и самата истина: майката напомни на Тонино, че в живота няма само удоволствия като рождени и имени дни, торти и подаръци.

– А домашните, Тонино?

– Нямам домашни, мамо.

Лъжата изскочи тъй бързо, че Тонино не се насили да я измисля, тя просто се роди от само себе си; стояла е скрита в някое тъгълче

и в удобния момент (когато той тръгваше с баща си на кино) се появи и сякаш се поклони: „Никакви домашни и никакви уроци.“

В кино „Рай“ даваха филм за индианци и на лъжата сигурно много ѝ се е искало да го види. По време на филма Тонино забрави и домашните, и лъжата: нищо чудно при такъв герой на екрана като Гърмящия орел.

„Ами сега?“ – помисли си отново Тонино, когато прекрачваше прага на училището.

И по стълбището си мислеше все същото: „Ами сега?“

Беше толкова притеснен, че се намери седнал на чина си – третия от втория ред в трети „Б“ клас, – без да е поздравил нито един съученик и без да е разменил поне няколко думи с Бял Черен, сиреч с Роберто Кастели, който си беше спечелил този прякор поради къдравата си като на чернокож коса.

Роберто, Бял Черен, седеше на първия чин от петия ред; но сигурно и той беше нещо притеснен, щом не се спусна към Тонино да му разкаже за някоя своя лудория. Тонино видя къдравата му глава, наведена над учебника по история: Роберто си преговаряше урока.

Тъкмо в този момент влезе учителят, по-сериозен от всякога, почти строг. Тонино погледна отчаяно затворената врата и плътно притворените прозорци, за да не пропускат ноемврийската мъгла. Ах, да можеше да избяга навън, скрит в наметало от мъгла; да можеше да стане невидим поне за ден.

Но учителят бе започнал да проверява кой отсъства.

- Тонино де Роза?
- Тук – отвърна Тонино.
- Де Роза? – повтори учителят. – Защо го няма Де Роза?
- Тук съм, господин учителю.
- Да сте виждали Де Роза?
- Не, господин учителю. – Това бе гласът на Бял Черен.

Половината клас бяха вперили очи към мястото, където седеше Тонино, и сякаш виждаха празен чин. Тонино се разсмя въпреки тъжните си мисли.

- Ето ме, тук съм, не ме ли виждате?

Никой не му обърна внимание. Напротив, учителят нареди на Бял Черен:

- Кастели, намини следобед у Де Роза да видиш как е, да не му се е случило нещо. – И продължи да проверява.

Изведнъж Тонино разбра: станал е невидим, както си беше пожелал. Трябвало е само да го пожелае, за да се сбъдне. Не го виждаха, не чуваха гласа му. А някой и да го е видял да идва на училище, трябва да е забравил.

„И таз хубава – помисли си Тонино изненадан. И веднага си отдъхна: – Ами добре, няма да могат да изпитват един невидим.“

Искаше веднага да се увери: стана от чина и излезе при черната дъска. Нито един от класа не погледна към него, сякаш го нямаше.

Със ситни предпазливи стъпки закрачи напред-назад между чиновете: нищо! Никой не вдигна глава, никой не се и обърна. Тонино за втори път се разсмя, и то право в лицето на Роберто. Но той продължи да рови с пръсти из къдравата си коса и да мисли за урока по история.

Тонино често си представяше какви шури неща ще прави, ако стане невидим. И сега, когато това странно щастие го бе сполетяло, не намери нищо по-добро, освен да дръпне косата на Бял Черен: пхна ръка в къдравата грива на приятеля си и я подръпна нито много силно, нито много слабо.

Той се обърна и изгледа ядно ученика, който седеше зад него – Мота, най-кроткото

момче на този свят; неговите джобове и уста винаги бяха пълни с карамели, ментови или ананасови бонбони и други дребни лакомства.

– Ей, карамел, какво те прихваща? – изсъска Бял Черен.

– Карамел ли? – учуди се Мота, но после се засмя: – Аха, искаш карамелен бонбон.

– Дръж си бонбона и ме остави на мира.

– Че кой те закача?

– Я недей да лъжеш!

Като чу, че го обвиняват в лъжа, хрисимият Мота, без да иска, глътна американската дъвка; дъвчеше от половин час.

Тонино се закиска и за да се наслади още повече на сцената, седна на чина до оня, който вечно смучеше бонбони: нали никой не го виждаше, никой нямаше да му направи бележка. Но макар да не виждаше Тонино, учителят все пак не можеше да не забележи, че от няколко минути между първия и втория чин нещо се бяха счепкали.

– Какво става там? – попита строго той.

– Нищо, господин учителю – излъга веднага Бял Черен.

– Не е вярно, той ме нарече лъжец! – оплака се Мота.

– А той ме оскуба.

– Не е вярно, не е вярно! – извика Мота с цялата искреност на душата си, подсладена от плодов сироп, ягода и ананас.

Тонино скочи пъргаво на крака, изтича в дъното на класната стая и дръпна за косата Паоло Барби, най-рошавия от класа; него пък го наричаха Рошльо.

– Господин учителю, и мен ме оскубаха! – изписка Рошльо, като сочеше Ривели; а Ривели най-сериозно си чоплеше носа.

– Аз ли? – изненада се клетото невинно момче Ривели и прекъсна заниманието си, но не си извади пръста от носа.

Само за няколко мига невидимият Тонино обиколи класа, задърпа косите ту на един, ту на друг и предизвика истинска буря от оплаквания, възмущения, обвинения и писъци.

– Престанете! Стига! – Учителят удари силно по катедрата с голямата линия. – Прекалихте с шегите!

Тонино се беше хванал за корема и се превиваше от смях; смееше се тъй, че чак се изтърколи зад подвижната черна дъска и ръката му попадна в кошчето за отпадъци. Никога досега не се беше забавлявал толкова хубаво.

„Когато кажа на Бял Черен, че цялата каша е била моя работа, ще има да се сме-ем!“ – рече си Тонино.

Мушна глава под черната дъска и погледна към Бял Черен. Той бе станал отново сериозен и слушаше спокойно как учителят правеше разбор на изречението. Но зад него кръглото лице на Мота изразяваше изненада и възмущение: до такава степен беше смаян, че все не успяваше да си намери бонбон и продължаваше да рови по джобовете.

„Като че се чеше, засърбяло го е – помисли си Тонино. – Дали няма бълхи? Ааа, тоя мой номер беше чудесен. Много съм доволен.“

Но след като няколко пъти си го повтори, вече не беше съвсем сигурен, че е доволен. Всъщност номерът беше по-скоро плосък. Да им дърпа косите – голяма работа! Трябваше ли да стане невидим, за да му хрумне точно това? По-добре да измисли нещо друго, нещо оригинално, забележително. Пък и то да не свършва толкова бързо.

Клекнал зад черната дъска, Тонино мислеше усилено и накрая се спря на една идея; тя му се стори по-забавна от другите.

Бутна леко черната дъска и тя започна да се върти бавно около оста си. После засили тласъка.

След миг масивната черна дъска, заветното място, където учителят показваше как се решават задачите, а учениците се мъчеха с упражненията по аритметика, се въртеше вихрено и показваше ту едната, ту другата си страна.

Учителят беше човек сериозен, с достойнство; когато забеляза, че погледите на всичките му ученици са вперени в една посока – стори му се към прозорците, – си свали очилата и ги сложи пред себе си на катедрата, също като войник, който си зарежда пушката за стрелба. За нищо на света не би извърнал глава и той, господин учителят: не беше човек, който ще се остави да го отклони от работата му един бръмбар или прелитащ самолет.

– Виждам, че както обикновено, повече ви интересува какво става отвън, отколкото какво ви говори вашият учител. Този път

